

UVODNIK

Skupaj poiščimo moč za optimizem in upanje

Uvodoma želim poudariti, da me žalosti nepričakovana smrt predsednika Evropskega parlamenta Davida Sassolija. Predsednik Sassoli je maja 2020 dejal, da smo s pandemijo spoznali, da v EU premoremo pomemben vir, ta pomemben vir pa je njena civilna družba. Močno ga bomo pogrešali.

Minili sta dve leti, odkar smo prvič slišali za COVID-19. Po prvih poročilih, ki so pokazala, da bi virus utegnil povzročiti pandemijo, gotovo nismo pričakovali, da nam bo povzročal skrbi še v letu 2022.

Z vstopom v novo leto skušamo ponovno najti moč za optimizem in upanje.

Zato se zdi slogan francoskega predsedovanja Svetu EU – Okrevanje, moč, pripadnost – več kot primeren. Francoski predsednik Macron je ob predstavitvi treh tem predsedovanja podal svoje razmišljanje o bolj suvereni Evropi, evropskem modelu rasti in humanistični Evropi.

Morda se resda veselimo, da se bomo lahko posvetili še čemu drugemu, ne le pandemiji, vendar so pred nami veliki izzivi, ki jih bo treba obravnavati ne glede na gibanje pandemije.

Ponovno se bo treba osredotočiti na evropsko obrambo, saj zaradi napetosti po svetu, do katerih prihaja blizu in daleč, ta vprašanja ponovno prihajajo do izraza.

Sodelovanje in skupno delovanje bosta bistvenega pomena, kar kaže tudi konferenca o Zahodnem Balkanu, ki je načrtovana za junij.

Naslednji mesec bo Francija skupaj s predsednikoma Charlesom Michelom in Ursulo von der Leyen organizirala vrh, na katerem se bodo sestali voditelji in voditeljice Evropske unije in Afriške unije. Cilj tega vrha je oživiti gospodarski in finančni novi dogovor z Afriko. Francosko predsedstvo želi na dnevni red uvrstiti vprašanja s področja izobraževanja, zdravja in podnebja, kar so tudi afriški izzivi.

To leto je že bilo razglašeno za evropsko leto mladih, z njihovo vodilno vlogo na področju podnebnih vprašanj pa se je pokazala moč angažirane kolektivne družbene skupine. Mladinsko gibanje je doseglo, da so okoljevarstvene teme zdaj višje na seznamu političnih prednostnih nalog. Letos bodo v vrsti zakonodajnih predlogov določene težavne podrobnosti o tem, kako lahko do leta 2050 dosežemo ogljično nevtralnost. To bo zahtevno in moteče, vendar je tudi edina možnost, ki je ostala po letih zapoznelega ukrepanja na področju podnebja in emisij. Nujno je treba ukrepati, motnje pa je treba sprejeti, vendar tudi obvladovati, da bodo posledice pravično porazdeljene in bo na voljo ustrezna podpora za zaščito najranljivejših v družbi. Ta filozofija je med pandemijo, ki vse

bolj ogroža življenja nekaterih ranljivih skupin, postala del splošne zavesti.

Nazadnje nam bodo seveda predstavljeni tudi sklepi Konference o prihodnosti Evrope. V EESO smo zavzeto sodelovali, organizirali dogodke in posvetovanja ter si prizadevali delovati kot glas državljanov in skupnosti po vsej Evropi. Ključnega pomena je, da EU najde svoj osebni stik in se poveže z vsemi temi glasovi. Videli bomo, ali bo konferenca to dosegla, vendar bo EESO še naprej povezovalna točka za državljane in bo skrbel, da se v razpravah o oblikovanju naše skupne prihodnosti upoštevajo vsi pogledi.

Cillian Lohan, podpredsednik EESO

KOLEDAR DOGODKOV

31. januar 2022, Bruselj

[Kritične surovine: osnovni gradnik za prihodnost Evrope](#)

4. februar 2022, Bruselj

[Prenovljen akcijski načrt EU za boj proti tihotapljenju migrantov \(2021-2025\)](#)

11. februar 2019, Bruselj

[Konferenca o temeljnih pravicah v digitalni dobi](#)

23. in 24. februar 2022, Bruselj

Plenarno zasedanje EESO

TO THE POINT

K BISTVU

V kolumni z naslovom „K bistvu“ člane EESO sprašujemo o pomembnih mnenjih, ki vplivajo na vsakdanje življenje v EU.

Tokrat ima besedo **Stefan Back**, poročevalec za mnenje o reviziji sistema EU za trgovanje z emisijami (EU ETS), vključno s pomorskim prometom in rezervo za stabilnost trga.

STEFAN BACK: IZZIVI IN PRILOŽNOSTI REVIDIRANEGA SISTEMA TRGOVANJA Z EMISIJAMI

EESO meni, da je predlog o sistemu trgovanja z emisijami eden ključnih predlogov iz svežnja „Pripravljeni na 55“, katerega glavni cilj je zmanjšanje emisij CO₂ za 55% do leta 2030. Da bi ta cilj dosegli, je sistem trgovanja z emisijami zdaj ambicioznejši, število razpoložljivih pravic pa se je zmanjšalo. V predlogu o sistemu trgovanja z emisijami je poudarjeno, da morajo k izpolnitvi ciljev svežnja „Pripravljeni na 55“ prispevati vsi sektorji. Emisije iz prometa se od leta 1990 niso zmanjšale, zato jih je treba obravnavati prednostno.

V predlogu je področje uporabe sistema trgovanja z emisijami razširjeno še na pomorski promet, vključno s potovanji v EU in iz nje; doda se letalskemu prometu, ki je bil že zajet. Predlagan je ločen, vzporedni sistem za cestni promet in stavbe, v katerem trgovci niso upravljavci, temveč podjetja, ki distribuirajo fosilna goriva. Za upravljavce bo to cenovni signal, podoben kot pri davku na goriva.

Upajmo, da bo revidirani sistem trgovanja z emisijami znižal emisije CO₂ ter spodbudil razvoj ogljično nevtralnih rešitev ter inovacij.

Obenem pa pomeni tudi večje stroške za sektorje, ki so del sistema trgovanja z emisijami. Na koncu bo to vplivalo tudi na splošno raven stroškov.

Lahko pa celo oslabi konkurenčnost evropske industrije, če zgledu EU ne bodo sledile še druge države.

Namen mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah je doseči, da poceni izdelki, proizvedeni pod manj strogimi pogoji, ne morejo konkurirati na trgu EU. Ne zajema pa vseh sektorjev, ki vključujejo storitve, kot je promet, niti ne spodbuja izvoza blaga in storitev.

Zato je bistvenega pomena, da podnebna diplomacija EU uspe prepričati druge države, naj sledijo zgledu EU.

Vse večji stroški lahko povzročijo energetska revščino in ogrozijo mobilnost.

Prehod na brezogljico družbo bo zahteval prilagajanje delovne sile novim zahtevam na področju kompetenc, ki jih bo treba doseči z izpopolnjevanjem in preusposabljanjem

Sveženj namerava reševati težave pri prehodu z različnimi skladi, kot so sklad za modernizacijo, sklad za inovacije in socialni sklad, ki se bodo večinoma financirali s prihodki iz sistema zatrgovanje z emisijami in mehanizma za ogljično prilagoditev na mejah. Če bodo predlogi sprejeti, pa ta sredstva ne bodo zadostovala za obsežne naložbe, potrebne za prehod.

Tudi za cestni promet in stavbe ter domači vodni promet v EU velja uredba o porazdelitvi prizadevanj, kar pomeni, da se bo zmanjšanje emisij CO₂ v okviru sistema trgovanja z emisijami upoštevalo pri kvotah držav članic za zmanjšanje emisij.

To pomeni tudi tveganje dodatnih omejitev, če mora država članica emisije CO₂ še bolj zmanjšati.

Tovorni cestni promet in pomorski promet sta v okviru sistema trgovanja z emisijami lahko še posebej močno prizadeta, saj zanju še vedno ni brezogljicnih rešitev po razumnih cenah.

Skratka, glavni izzivi, ki jih EESO ugotavlja v svojem mnenju, so:

- Višji stroški za industrijo in storitveni sektor v EU ter tveganje, da se zmanjša njihova konkurenčnost na svetovnih trgih
- Tveganje energetske revšine in okrnjene mobilnosti
- Potreba industrije in sektorjev storitev po prilagajanju
- Prekvalifikacija in stalno posodabljanje znanja in veščin delavcev
- Privabljanje potrebnih naložb za doseg prehodov Skladi EU bodo v pomoč, a še zdaleč ne zadostujejo
- Druge države je treba prepričati, naj sledijo zgledu, kar je glavni izziv podnebne diplomacije EU.

Organizirana civilna družba odločno podpira namene svežnja. Da pa bi bil sveženj uspešen, je pomembno pravočasno opozoriti na težave in poiskati ustrezne rešitve.

Izzivi so seveda veliki, če pa nam uspe, so potencialne koristi tega, da nas EU vodi v smeri ogljično nevtralnega sveta, ogromne. Če bomo obvladovali socialna vprašanja in izpeljali potrebne naložbe, bomo utirali pot v smeri ogljično nevtralnega sveta.

Stefan Back, član EESO

[LUCA JAHIER: POKLON DAVIDU SASSOLIJU, PREDSEDNIKU EVROPSKEGA PARLAMENTA, KI JE UMRL 11. JANUARJA 2022](#)

Danes nas prelevata žalost in občutek neskončne praznine ob izgubi prijatelja, novinarja, ki je pustil pečat, prekaljenega politika, kakršnih ni veliko, in velikega Evropejca. Zanj res lahko rečemo, da je med pandemijo spremenil zgodovino Evropske unije. Zaradi njega je Parlament ostal odprt in vedno blizu najšibkejšim, tudi z zelo izvirnimi pobudami, kot na primer v prvem valu pandemije, ko je bila ena od nenadoma praznih stavb Parlamenta na voljo kot zatočišče za ženske in matere samohranilke s COVIDOM-19.

Evropa ima še veliko povedati, če bomo to znali povedati skupaj, mi in vi. Če bomo znali politični boj usmeriti v korist državljanov in če se bo Parlament znal odzvati na njihove želje, bojazni in potrebe. To je bil moto njegovega političnega delovanja skozi celotno obdobje predsedovanja Evropskemu parlamentu, potem ko je bil po evropskih volitvah leta 2019 skoraj nepričakovano izvoljen za predsednika.

Pod njegovim vodstvom je Parlament dosegal dogovore, čeprav je mnogo bolj raznolik, kot je bil v preteklosti. Uspelo mu je, da je imenovani predsednici Ursuli von der Leyen zagotovil večjo podporo, kot so jo uživali njeni predhodniki, za njen politični program korenitih sprememb, ki je v celoti usmerjen v potrebne prehode v trajnostno in inovativno Evropo, ki temelji na vrednotah in pravicah, je socialna in strateško neodvisna. Bil je odločen pri sprejemanju vseh potrebnih ukrepov za obvladovanje pandemije ter si

prizadeval za najširšo demokratično udeležbo pri številnih nujnih odločitvah, ki so spremenile podobo Evrope. Vse do odločilnega zagona, ki je v nekaj mesecih omogočil, da se predlogi Macrona, Merklove in Evropske komisije preoblikujejo v največji načrt za okrevanje in odpornost v evropski zgodovini. Uspelo mu je Evropski parlament poenotiti kot se to redko zgodi.

Bil je pošten in prijazen človek, novinar in politik. Dobro je razumel razmere, pa tudi samega sebe. Bil je eden redkih, ki mu ne prepoznavnost ne vodilni položaji nista dala (lažnega) občutka vsemogočnosti. David Sassoli je svoje tri prirojene lastnosti – doslednost, lojalnost in prijaznost – uporabljal kot glavno orožje svojega življenja in političnega delovanja. Pogosto sem bil z njim v neposrednem stiku, v spominu imam njegov nasmeh in njegov pogled. Z vsakim sogovornikom je iskal osebni stik, to je bil njegov slog in ključ do uspeha.

Za zgled bi si morali vzeti njegov nasmeh za vsakogar in to modro prijaznost, ki se obrestuje z energijo za skupno delovanje in služenje skupni stvari. Bil je katoliški demokrat, prežet z živo in globoko duhovnostjo, ki je izhajala iz osebnosti, kot so David Maria Turollo, po katerem je dobil ime, Giuseppe Dossetti in Giorgio La Pira, s čigar dediščino je kot novinar seznanjal javnost.

Povzel bom besede iz njegove poslednje letoletne čestitke, ki je bila posneta, malo preden je moral ponovno v bolnišnico: „Naše upanje smo mi sami, ko ne zapiramo oči pred tistimi, ki nas potrebujejo, ko ne gradimo zidov na naših mejah, ko se borimo proti vsem krivicam. Vse najboljše nam in našemu upanju.“

Hvala David. Objem Sandri in otrokoma, ki si jih tako ljubil.

Luca Jahier

lang="IT" style="color:black">Članek je bil objavljen na italijanskem spletnem portalu VITA 11. januarja 2022

Luca Jahier, italijanski novinar, član Evropskega ekonomsko-socialnega odbora od leta 2002 in njegov predsednik med letoma 2018 in 2020.

„VPRAŠANJE ZA ...“

„Vprašanje za ...“

V naši rubriki „Vprašanje za ...“ smo prosili člana EESO Thierryja Libaerta, da odgovori na aktualno vprašanje, ki nenehno privablja pozornost javnosti, in sicer boj proti dezinformacijam.

Thierry Libaert je član EESO od leta 2010. Deluje v skupini Raznolikost Evrope. Napisal je številne knjige in članke o Evropi, komuniciranju, okolju in krizah. Thierry Libaert je kontaktna oseba francoske delegacije in predsednik interesne skupine za potrošnike in okolje. (ehp)

Boj proti dezinformacijam mora postati izredna nujnost

EESO info: Ste poročevalec za mnenje o smernicah Evropske komisije za okrepitev evropskega kodeksa ravnanja glede dezinformacij, ki ga je EESO sprejel na zasedanju decembra 2021. V kolikšni meri dezinformacije ogrožajo demokracijo in kaj bi morala civilna družba storiti za preprečevanje širjenja lažnih novic ter katera orodja naj bi pri tem uporabila?

Thierry Libaert: Dezinformacije ogrožajo demokracijo, saj spodkopavajo naše zaupanje v javne institucije in znanost. Soočeni z zapletenimi resničnimi dejstvi na eni strani in lažnimi, vendar takoj razumljivimi informacijami na drugi pogosto dajemo prednost slednjim. Pri dezinformacijah ne gre le za lahkovernost, temveč se včasih uporabljajo kot orodje destabilizacije za doseganje geopolitičnih ciljev, zlasti na volitvah.

Glavni poudarek mnenja, ki je bilo izglasovano 9. decembra 2021, je pozvati Evropsko komisijo, naj odločneje ukrepa, da bi preprečila nastajanje dezinformacij in ne le omilila njihove posledice. Vedno lahko poskusimo omejiti obseg požara, vendar je veliko bolj koristno preprečiti nastanek plamenov.

Proti dezinformacijam se je mogoče boriti na več načinov. Eden od njih je boj proti monetizaciji spornih vsebin. Skupaj z našo delovno skupino smo ugotovili, da je z dezinformacijami povezan donosen posel. Ker se lažne informacije širijo povprečno šestkrat hitreje od resničnih in se pogosteje izmenjujejo ter komentirajo, povečujejo obseg dejavnosti na spletnih platformah. Slednje imajo tako več možnosti za zaslužek z oglaševanjem. Ocenjuje se, da se na tak način vsako leto porabi več kot 400 milijonov EUR.

Ne smemo misliti, da dezinformacije najdemo le na družbenih omrežjih in velikih digitalnih platformah. Odgovornost zanje nosijo tudi tradicionalni mediji, med njimi televizijski kanali z informativni programi, kjer se pojavljajo številni psevdostrokovnjaki. Mediji morajo biti bolj pozorni na dejansko strokovnost svojih gostov, povečati pa je treba tudi medijsko pismenost, da bo javnost lahko bolje analizirala podane informacije.

Boj proti dezinformacijam pa se nikakor ne bi smel uporabljati kot izgovor za spodkopavanje svobode izražanja. Glavni cilj medijske pismenosti, ki jo priporočamo, je vsakomur omogočiti, da resnično loči med

znanstvenimi podatki in preprostimi prepričanji ali mnenji. Podporniki Donald Trumpa v ZDA in populist v Evropi, zlasti tisti v Združenem kraljestvu, ki so bili vzrok za brexit, so pokazali, kako nevarno je širjenje lažnih novic za naše demokracije.

Boj proti dezinformacijam mora postati izredna nujnost, je sporočilo, ki ga je želel posredovati naš odbor.

UGANITE, KDO JE NAŠ GOST...

Posebni gost

V rubriki Posebni gost vam vsak mesec predstavljamo osebnost, ki nas navdija s svojim delom in predanostjo.

Januarja sta naša posebna gosta Maria Demertzis, namestnica direktorice evropskega možganskega Bruegel, specializiranega za ekonomijo in ustanovljenega leta 2005 v Bruslju, ter Jean-

Dominique Giuliani, predsednik fundacije Robert Schuman iz Pariza. Ta je bila ustanovljena po padcu berlinskega zidu leta 1991 in si prizadeva za evropsko povezovanje. Opisujeta nam izzive v času francoskega predsedovanja Svetu EU na ključni prelomnici razvoja Evrope.

Maria Demertzis je namestnica direktorice pri organizaciji Bruegel. Pred tem je delala pri Evropski komisiji in na raziskovalnem oddelku nizozemske centralne banke. Poučevala je tudi na univerzi *Harvard Kennedy School of Government* v Združenih državah Amerike in na Univerzi v Strathclydu v Združenem kraljestvu, kjer je doktorirala iz ekonomije. V mednarodnih akademskih revijah je objavila številne članke in redno prispevala k oblikovanju politik Evropske komisije in nizozemske centralne banke.

Jean-Dominique Giuliani od leta 2000 predseduje fundaciji Robert Schuman v Parizu. Je nekdanji posebni svetovalec Evropske komisije, bil je visoki uradnik v francoskem državnem svetu, vodja kabineta predsednika senata Renéja Monorya (1992–1998), direktor v generalnem direktoratu skupine Taylor Nelson Sofres (1998–2001) in predsednik Svobodnega inštituta za mednarodne odnose (ILERI (2019–2021)). Je ustanovitelj družbe J-DG.com – International Consultants in član nadzornega sveta družbe ARTE France. Napisal je številne knjige o Evropski uniji, med drugimi „The Great Cap – The 21st European Century“ (2019), in sopedreduje Stalnemu atlasu Evropske unije (2021). Kot urednik in avtor prispevkov redno sodeluje z različnimi medijskimi hišami, zaradi svojega strokovnega znanja pogosto govori o evropskih vprašanjih v Franciji in tujini ter velja za enega najboljših strokovnjakov. (ehp)

Maria Demertzis: Nov model rasti v Evropi

Z začetkom novega leta je predsedovanje Svetu Evropske unije prevzela Francija. V središču tega že od vsega začetka zelo ambicioznega predsedovanja so prizadevanja za preučitev novega modela rasti za Evropsko unijo. To je v dobi korenitih sprememb nujno.

Glavni elementi rasti - izobraževanje ter znanja in spretnosti, podjetništvo in finance - in dobro delujoča država s trdnimi institucijami bodo vselej nujno potrebni. Vendar pa bodo za prepričljivo in trajno rast potrebne spremembe na treh področjih.

Za doseganje dobrih rezultatov je potrebno politično sodelovanje, ne tekmovanje. Veljavna nacionalna in mednarodna pravila večinoma

temeljijo na konceptih konkurenčnosti in enakih konkurenčnih pogojev. Vendar je zaradi pojava svetovnih tehnoloških velikanov in vstopa Kitajske na svetovne trge zelo težko nadzorovati in ohranjati pogoje, ki zagotavljajo pošteno konkurenco za vse. Koncept enakih konkurenčnih pogojev predpostavlja, da smo vsi enaki. Čeprav bi si tega želeli, pa temu ni tako. V prizadevanjih za enake konkurenčne pogoje je to dejstvo enostavno prezrto. Po drugi strani pa gre pri sodelovanju in usklajevanju za doseg rezultatov, ki so sprejemljivi za vse. V procesu odločanja je treba bolj upoštevati ta pristop.

Tako lahko EU na primer doseže veliko več, če notranje [uskkljuje](#) svoje ukrepe in navzven deluje enotno. Odločen, hiter in jasen odziv EU med pandemijo (zlasti v primerjavi s tistim med finančno krizo) je pokazal, kako učinkovito je lahko sodelovanje pri doseganju dobrih rezultatov.

Ekologizacija, ne navidezno okoljevarstvo. EU je opredelila podnebne cilje, ki so nedvomno in upravičeno izjemno ambiciozni. Vendar pa mora prebroditi izjemne [težave](#), vključno glede lastne iskrenosti, ko gre za [prehod od besed k dejanjem](#). Nedavno predstavljena taksonomija za zelene naložbe je primer zelo pomembnega instrumenta, ki pa ga je mogoče izpodbijati. Podobno je Evropska centralna banka, ki je pomemben akter na tem področju, med svoje glavne cilje upravičeno umestila okolju prijaznejšo monetarno politiko. Vendar pa nima potrebnih instrumentov, da bi to dosegla, in si nikakor ne more privoščiti, da bi prevzela [stroške neuspeha](#) pri uresničevanju podnebnih ciljev, ne da bi pri tem ogrozila druge finančne cilje. Poleg tega je EU sicer uspešna pri ekologizaciji svoje proizvodnje, medtem ko pri ekologizaciji porabe precej zaostaja. Zelo verjetna obdavčitev uvoza, ki onesnažuje okolje, je dober poskus v tej smeri, vendar bo treba zagotoviti, da ne bo preprečila dostopa revnejših držav do trga EU. Gre za zelo občutljivo ravnovesje, ki ga bo morala ohranjati EU, saj so spodbude za navidezno ekologizacijo zelo očitne.

Čas je za zavezništva neenako mislečih. Prepogosto slišimo, da je treba za reševanje svetovnih problemov oblikovati strateška zavezništva enako mislečih. Da se mora Evropa v želji po napredku pogovarjati s tistimi, ki razmišljajo in govorijo enako, kar je nekako razumljivo. S tem naj bi pridobila na teži in pogajalski moči pri soočanju z neenako mislečimi. Pri reševanju svetovnih problemov pa morajo parcialna strateška zavezništva, ki dosežejo dogovor, nato o tem seznaniti „drugo stran“, ki ne sodeluje v zavezništvu in ne želi izbirati med „vzemi ali pusti“. Ko gre za svetovne javne dobrine, kot je podnebje, morajo vsi sodelovati v pogajanjih in prispevati sorazmerno s svojimi zmogljivostmi. Če želimo doseči trajnostni napredek, je izjemno pomembno, da sodelujemo z neenako mislečimi sogovorniki.

Pri reševanju svetovnih in notranjih problemov je treba nekoliko spremeniti pristop. Ne moremo si več privoščiti „popolne konkurence“, dobrih namenov ali celo dialoga le z enako mislečimi. Upajmo, da bomo v letu 2022 naredili ta dodaten korak.

Maria Demertzis, namestnica direktorja inštituta Bruegel

Jean-Dominique Giuliani: 2022 – dober čas za dejavno okrevanje

Evropska unija po vsaki krizi napreduje. Ob soočenju z virusom se je zmogla ukrepati tako z zdravstvenega kot tudi gospodarskega vidika. Že dolgo ni duh sodelovanja med državami članicami tako hitro prinesel otipljivih rezultatov. Cepiva so na voljo in se izvažajo tudi v tretje države, ki jih potrebujejo. Obsežna podpora gospodarstvu je dosegla svoj učinek in spodbuja k ponovnemu razmisleku o ekonomskem upravljanju Unije. Evropska centralna banka je omogočila napajanje obremenjenih finančnih tokov in tako ponovno dokazala, da deluje kot ščit in zaščitnica Evropejcev.

Unija mora izkoristiti to svojo odzivnost in se še naprej spreminjati.

Sooča se z dvema velikima izzivoma, ki sta morda celo bistvena: svojo blaginjo in varnostjo. Sprejeti mora pravila za delovanje svojega gospodarstva, da bo kos izzivom digitalne in ekološke preobrazbe. S skupno uporabo trgov za naložbe v prihodnost lahko mobilizira obsežne vire. Ne bi je smelo biti strah skupnega dolga, če gre za naložbe in s tem za načrtovanje novega gospodarstva. Ne zamuja z opredeljevanjem svojih potreb; sprejeti pa mora revizijo svojih načel ekonomskega upravljanja.

Njeno varnost zdaj ogrožajo revizionistične sile na njenih mejah, ki ne morejo tekmovati z njeno ekonomsko močjo, zato bodo uporabile vse možne izgovore, da ji vzbudijo zaskrbljenost, jo destabilizirajo in se proti njej borijo. Evropejci se morajo na podlagi svojih miroljubnih načel naučiti pripravljati na vojno, da se jim ne bi bilo treba vojskovati. Dobiti vojno, preden se začne, pomeni pokazati trdno odločenost zagotoviti si dejansko avtonomijo razmišljanja in ukrepanja.

Če bodo Evropejci skupaj izpolnili ti dve zahtevi, bodo s tem začeli novo ero evropskega povezovanja.

Mirna moč Evropske unije, ki skupaj premaguje izzive, s katerimi se sooča, je najboljša promocija njenega modela svobode in solidarnosti. Unija, ki je solidarna z vsemi svojimi člani in skrbi za solidarnost med vsemi kategorijami Evropejcev, predstavlja vzor modela družbe, ki človeka postavlja v središče vsake družbene ureditve. Na to mora biti ponosna in tega ne sme skrivati pred novimi avtokratskimi nasprotniki, ki to izpodbijajo.

Zato je ne sme biti strah pokazati svojo moč in ustvarjalno domišljijo na gospodarskem področju. Biti mora pogumna. In prihodnost ji bo naklonjena.

Jean-Dominique Giuliani, predsednik fundacije Robert Schuman

NOVICE EESO

Za uspešno okrevanje: EESO poudarja ključno vlogo organizirane civilne družbe

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) in Evropska komisija si morata skupaj prizadevati za Evropo, ki bo premagala pandemijo in utrdila okrevanje - Evropo, ki bo uspešna, socialno vključujoča in okoljsko trajnostna. To je bilo glavno sporočilo, ki ga je predsednica EESO Christa Schweng na decembrskem plenarnem zasedanju EESO naslovila na predsednico Evropske komisije Ursulo von der Leyen in podpredsednika za medinstitucionalne odnose in predvidevanje Maroša Šefčoviča.

Christa Schweng je izrazila zadovoljstvo nad dejstvom, da so številni predlogi in priporočila, ki jih je EESO navedel v svoji resoluciji iz junija 2021, upoštevani v delovnem programu Evropske komisije za leto 2022, in dejala: „Naše prednostne naloge so tesno povezane s prednostnimi nalogami Evropske komisije, ki jih bomo pri uresničevanju njenih ambicioznih ciljev še naprej podpirali. Prav tako moramo zagotoviti, da bo organizirana civilna družba uspevala in živela v odprti družbi, ki temelji na vrednotah. Združimo moči, da bo Evropa postala resnično odličen kraj za bivanje in uspešno življenje!“

Ursula von der Leyen se je zahvalila EESO za njegovo delo in dejala: „EESO je bil vselej v veliko pomoč in je pokazal veliko odločenost pri izpolnjevanju svojega poslanstva, tj. zagotoviti, da se sliši glas državljanov – glas podjetij, delavcev in drugih organizacij civilne družbe. Še naprej bomo tesni partnerji tako pri letnem načrtovanju politik kot pri oblikovanju naše dolgoročne vizije.“

Maroš Šefčovič se je v istem duhu zahvalil Odboru za tesno sodelovanje z Evropsko komisijo in dejal, da to ohranja „vezi med obema institucijama žive in polne zagona“, ter dodal, da so „člani EESO najboljši ambasadorji Evropske unije“. (mp)

Evropsko leto mladih 2022: osredotočimo se na rezultate, ne napihnjene besede

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je pozdravil razglasitev leta 2022 za evropsko leto mladih, vendar je opozoril, da bi morali v tem letu preseči zgolj promocijske dejavnosti in

prispevati k strategiji EU za mlade z jasnimi načrti in udeležbo. Pobuda mora doseči najbolj ranljive mlade in tiste z območij z omejenimi možnostmi.

Da bi bila v tem uspešna, mora EU razviti jasne kazalnike in cilje, osredotočene na politike za mlade in medsektorsko delo, da organizirane dejavnosti ne bi postale same sebi namen, je EESO zapisal v [mnenju](#) o evropskem letu mladih 2022.

„EESO se veseli pozitivnega angažmaja z evropskim letom mladih 2022. Želimo, da evropski mladini prinese konkretne rezultate na političnih področjih, ki vplivajo na njihovo življenje,“ je dejal poročevalec za to mnenje **Michael McLoughlin**.

EESO pa je izrazil tudi zaskrbljenost, ker se zdijo agenda in prednostne naloge za to leto preobsežne, saj vsebujejo zelo veliko obveznosti ter sklicevanj na druge pobude, proračune in politična področja.

„Pomembno je, da je predlog jasen in osredotočen. Manj je včasih več in lahko bi se zgodilo, da bi dolg seznam političnih področij in skupnih odgovornosti zameglil jasno osredotočenost na izide, odgovornost in rezultate,“ je poudaril g. McLoughlin.

EESO ocenjuje, da je bila odločitev o razglasitvi leta 2022 za leto mladih sprejeta v pravem času in razmerah. Kriza zaradi COVID-19 je namreč posebej hudo prizadela mlade. Imela bo dolgotrajne posledice za njihovo izobraževanje ter njihovo socialno, finančno in duševno dobro počutje. Vendar je EESO tudi zaskrbljen, da je bil predlog pripravljen z vratolomno naglico.

Obstaja nevarnost, da bodo pomembne pobude na področju mladih zato bolj visokoteleče politične napovedi kot pa znak dolgoročnega sistematičnega razvoja.

Izziv je tudi izvajanje leta mladih na nacionalni ravni, saj imajo nacionalne oblasti zelo malo časa za pripravo ukrepanja v različnih državah članicah. Težave imajo morda tudi s financiranjem dejavnosti, ki so predvidene v tem letu.

EESO zato meni, da je treba proračun s predlaganih 8 milijonov EUR povečati na 10 milijonov EUR, pri čemer bi bila dva milijona EUR namenjena nacionalnemu usklajevanju. To je potrebno za zagotovitev zadostnega učinka in spodbujanje udeleženosti. (II)

[Boj EU proti dezinformacijam mora biti usmerjen proti tistim, ki jih širijo, in varovati temeljne pravice](#)

EESO je v nedavnem mnenju pozval, naj bo več ukrepov uperjenih proti posameznikom in organizacijam, ki so vir dezinformacij, pri čemer mora pristop bolj kot na odpravljanju temeljiti na preprečevanju.

Pandemija COVID-19 je zelo osvetlila grožnjo, ki jo predstavljajo dezinformacije. Zato je Evropska komisija po kritični presoji maja 2021 objavila [smernice](#) za krepitev [kodeksa ravnanja glede dezinformacij](#), da bi tako

ustvarili varnejši in zanesljivejši spletni prostor.

EESO v [mnenju](#), v katerem je ocenil smernice, pravi, da se Komisija preveč osredotoča na vsebine in njihovo moderiranje, ne pa dovolj na tiste, ki jih širijo.

„Vsebine, kakor tudi uporabljene platforme, se nenehno spreminjajo, medtem pa glavni akterji in motivi ostajajo pravzaprav enaki“, pravi poročevalec za mnenje **Thierry Libaert**.

EESO ugotavlja, da so dezinformacije donosen posel, in pozdravlja poudarek Komisije na preprečevanju te dobičkonosne dejavnosti. Lažne informacije se širijo povprečno šestkrat hitreje od resničnih, pogosteje se jih vsečka in izmenjujejo, povečujejo obseg dejavnosti in pritegnejo več pozornosti, s čimer se povečuje število njihovih ogledov, s tem pa njihova vrednost in prihodki iz oglaševanja.

Kot je nedavno razkrila Frances Haugen, nekdanja uslužbenka Facebooka, ki je postala žvižgačica, je Facebook ta pojav, namesto da bi se proti njemu boril, vgradil v svoj poslovni model.

Vendar bi morala Komisija, da bi uspešneje preprečevala dezinformacije pri viru, razmisliti o nizu bolj zavezujočih ekonomskih, pravnih in finančnih orodij, ki bi presejala zgolj prostovoljne zaveze spletnih oglaševalcev.

„Evropska unija mora povečati svoje zmogljivosti za učinkovit boj proti dezinformacijam, ki jih sistematično širijo sovražne sile. Slednje pogosto vodijo vlade nekaterih tretjih držav, med katerimi sta Rusija in Kitajska,“ je dejal poročevalec.

EESO meni, da nacionalni organi potrebujejo več podpore obveščevalnih služb, hkrati pa poziva k sodelovanju in izmenjavi znanja po vsej EU. Ker pa so svoboda medijev in pravni sistemi v več državah EU ogroženi, mora Komisija zagotoviti, da boj proti dezinformacijam ne bo izgovor za omejevanje javnih svoboščin, predvsem svobode izražanja.

Komisija bi morala zlasti v državah, ki mejijo na Rusijo, razširiti ukrepe v zvezi z vsebinami, ki niso v angleščini, in se bolj osredotočiti na manj znane platforme, kot so VKontakte, Rumble, Odysee, Gab in Parler, pa tudi na velike platforme. Manj znane platforme imajo sicer manjše občinstvo, vendar so lahko tudi manj pregledne in se lažje usmerijo na določene skupine.

Ker se nenehno pojavljajo nova omrežja, ki uporabljajo vse bolj izpopolnjena sredstva (kot so „globoki ponaredki“), in ker so nekatere aplikacije oblikovane na način, ki je na meji med platformo in zasebnimi sporočili (npr. Telegram), je treba nova tveganja odpraviti, takoj ko se jih zazna. (dm)

EESO: Evropska komisija naj bo bolj ambiciozna pri prizadevanjih za usmerjanje gospodarstva in financiranja EU k trajnostnosti

Evropski ekonomsko-socialni odbor je na zadnjem plenarnem zasedanju z evropsko komisarko Mairead McGuinness razpravljala o tem, kako doseči okolju prijaznejši, bolj trajnosten in digitaliziran evropski gospodarski in finančni sistem.

Na plenarnem zasedanju je bilo sprejetih več mnenj, ki naj bi pomagala utreti pot resnično bolj trajnostni EU. EESO v enem od mnenj na lastno pobudo predlaga razvoj vrste novih kazalnikov, ki bi dopolnjevali BDP in pomagali pri prehodu. V drugem mnenju podpira cilj preusmeritve naložb, vendar meni, da se številni ukrepi, ki jih je Evropska komisija predlagala v prenovljeni strategiji za trajnostno financiranje, pogosto zdijo preveč zadržani in ne upoštevajo temeljnega koncepta socialne trajnostnosti. Poleg tega taksonomija EU ne zajema enako okoljskih in socialnih ciljev ter ne odpravlja dvomov glede spornih gospodarskih dejavnosti. EESO v tretjem mnenju pozdravlja zamisel o novem prostovoljnem evropskem standardu za zelene obveznice in podaja kritična priporočila o tem, kako ga spremeniti v resnično močan instrument, ki bo vlagateljem pomagal usmerjati naložbe v projekte, ki pozitivno vplivajo na okolje. (tk)

Prostovoljstvo si zasluži širše priznanje v EU

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) poziva EU in države članice, naj ponudijo sistematično in premišljeno podporo prostovoljstvu. S tem bi priznali ogromen vpliv prostovoljstva na socialni razvoj Evrope in njegovo bistveno vlogo pri izvajanju ciljev ZN za trajnostni razvoj in spodbujanju socialne vključenosti.

EESO je v svojem [mnenju na lastno pobudo](#) o prostovoljstvu predlagal, naj EU leto 2025 razglasi za evropsko leto prostovoljcev, razširi programe prostovoljstva in njihovo financiranje na starejše ter razvije vseevropsko metodo za zbiranje podatkov o prostovoljstvu, ki bi si jih države in organizacije lahko izmenjevale.

Poročevalec za mnenje Krzysztof Pater je dejal: „Evropske prihodnosti ne bodo gradili nosilci odločanja, politiki ali organizacije civilne družbe, temveč aktivni državljani in prostovoljci – ljudje, ki svoj prosti čas posvečajo družbi.“

V Evropi kot prostovoljec vsako leto deluje vsak peti prebivalec. Nedavna raziskava je pokazala, da je 25 % mladih Evropejcev vsako leto vključenih v organizirane prostovoljske dejavnosti. Prostovoljci vseh starosti in iz vseh okolij vsak dan namenjajo svoj čas dejavnostim za pomoč drugim ljudem ali varstvo okolja ter tako krepijo družbo in gradijo trajnostno prihodnost.

„Potrebna je sistematična in celovita podpora na ravni EU in nacionalnih ravneh, saj je učinek prostovoljstva mnogokrat večji od potencialnih stroškov,“ je dejal poročevalec Pater. Po razpoložljivih podatkih ima

dejavnost prostovoljcev realno ekonomsko vrednost, ki v mnogih državah znaša več dva odstotka BDP.

Od zadnjega evropskega leta prostovoljstva leta 2011 je prostovoljstvo začelo postopoma izginjati z evropske agende. Pojavilo se je le še občasno. EU je tako oblikovala Evropsko prostovoljsko enoto za humanitarno pomoč in evropske solidarnostne enote, prostovoljstvo pa je bilo opredeljeno kot prednostna tema v programu Evropa za državljane.

EESO meni, da je treba prispevek prostovoljcev ter njihovo dobro počutje in občutek povezanosti, ki ju doživljajo ob svojem delu, širše priznati. (II)

Nacionalni načrti za oživitev gospodarstva: priložnost za zmanjšanje brezposelnosti mladih

Zaradi pandemije COVID-19 je v številnih državah članicah narasla brezposelnost mladih, zato se je povečalo število mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo (NEET).

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) v nedavnem mnenju na lastno pobudo navaja, da so nacionalni načrti za oživitev gospodarstva edinstvena priložnost za spremembo tega trenda in zagotovitev dostojnega dela vsem mladim Evropejcem.

„Nacionalni načrti za oživitev gospodarstva so edinstvena priložnost, ki jo je treba izkoristiti, pri tem pa uporabiti vključujoče upravljanje ter odprt in pregleden dialog,“ je povedala poročevalka za mnenje **Nicoletta Merlo**.

Po njenem mnenju je obžalovanja vredno, da med pripravo nacionalnih načrtov za oživitev gospodarstva „ni bilo omembe vrednega posvetovanja s socialnimi partnerji, organizacijami mladih in organizirano civilno družbo“, zato EESO zdaj poziva, da se ti deležniki vključijo v izvajanje in spremljanje teh načrtov.

„Tako bomo zagotovili socialni dialog na nacionalni ravni, ki je nujen, če želimo poskrbeti, da bodo javna sredstva ustrezno porabljeni in bo s tem omogočeno vključujoče okrevanje. Radi bi, da države članice ustvarijo kakovostna delovna mesta in vključujoče storitve za mlade, še posebej za invalide in tiste, ki so iz kakršnega koli razloga ranljivi,“ je poudarila poročevalka Merlo.

Načrti bi morali biti posebej osredotočeni na izpopolnjevanje mladih, ki to potrebujejo, posebno pozornost pa bi bilo treba posvetiti pogodbam za nedoločen čas in dostojnim delovnim pogojem, da se med mladimi omeji tveganje prekarne zaposlitve, ki je danes pogosta.

Nedavni podatki Eurostata kažejo, da je vsaka šesta oseba, mlajša od 30 let, izgubila delo zaradi gospodarskih posledic COVID-19. Posebej zaskrbljujoče je naraščajoče število NEET, razmere katerih so se dodatno poslabšale zaradi osipa v šolah, pomanjkanja ustreznega usmerjanja, premalo priložnosti za zaposlitev in izgube delovnih mest.

Mlade je mogoče odvrniti od predčasne opustitve šolanja s spodbujanjem kakovostnega pripravništva, ki lahko mladim tudi olajša vključevanje na trg dela. Zato EESO poziva k prepovedi neplačanega pripravništva

in dostojnemu plačilu za vse pripravnike. (II)

EESO: Partnerstvo med EU in ZDA je temelj demokracije, miru in varnosti

Ob ofenzivnem nastopu Kitajske in Rusije je prenovljeno in zanesljivo čezatlantsko partnerstvo ključnega pomena za ohranjanje mednarodnega in pravnega reda ter miru. EESO podpira zamisel o zavezništvu demokracij, ki bi civilni družbi dalo pomembno vlogo pri skupnem varstvu univerzalnih vrednot in

pravic.

EESO je v [mnenju na lastno pobudo](#), sprejetem na decembrskem plenarnem zasedanju, poudaril, da bi morala biti EU in ZDA branika pravne države in človekovih pravic za vse, opozoril pa je tudi na pomen čezatlantskih odnosov za položaj Evrope v svetu.

Christian Moos, poročevalec za mnenje, je dejal: „Ideja univerzalnih človekovih pravic je še naprej vez med glavnino EU in svobodnimi demokracijami po svetu, zlasti Združenimi državami.“

Soporočevalec **Peter Clever** je dodal: „Univerzalnost človekovih pravic se izraža v tem, da so se vsi prostovoljno in v celoti zavezali njihovem uresničevanju. Zato so dragocena podlaga za dialog in razumevanje.“

EESO zato odločno poudarja, da lahko le živahna civilna družba ustvari navdušenje in zaščiti vrednote, ter poziva EU, naj vzpostavi čezatlantsko platformo za organizirano civilno družbo, ki bo imela kontaktne točke v Severni Ameriki in Evropi. Čezatlantski civilnodružbeni dialog bi poleg tega moral temeljiti na vrsti tem, ki bi med drugim zajemale državljanske pravice, dezinformacije in podnebne ukrepe.

EESO odločno podpira zamisel o zavezništvu demokracij in poziva EU, naj skupaj z ZDA in drugimi demokratičnimi ureditvami po svetu oblikuje enotno stališče ter izvaja strategijo kooperativnega zadrževanja Kitajske, ki bi spoštovalo in ščitilo legitimne kitajske interese, hkrati pa pomenilo trden diplomatski odziv na kršitve pravic, kot denimo v primeru Ujgurov in protestnikov v Hongkongu. (at)

EESO sprejel mnenje o zakonodajnem svežnju o preprečevanju pranja denarja

Evropska komisija je sozakonodajalcema in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru leta 2021 predložila nov zakonodajni sveženj o preprečevanju pranja denarja in boju proti financiranju terorizma.

EESO je v mnenju, sprejetem na decembrskem plenarnem zasedanju, v celoti podprl predloge Komisije, hkrati pa poudaril nujnost izvajanja teh ukrepov in predlagal ključna dopolnila. Ustanovitev novega organa za preprečevanje pranja denarja (AMLA) je bila deležna široke podpore. Odbor je ponovil tudi svoj predlog za evropski pakt za boj proti ravnanju, ki škodi etičnim in političnim načelom naših demokracij in ogroža javne dobrine, ter predlagal ustanovitev novega posvetovalnega organa civilne družbe na področju preprečevanja pranja denarja. Poleg tega je treba nujno začeti izvajati uredbo o kriptosredstvih. Komisija bi si morala prizadevati tudi za nujno ukrepanje v zvezi z zapoznelim in nepopolnim prenosom prejšnjih direktiv o preprečevanju pranja denarja v nekaterih državah članicah in uvesti posebne ukrepe za spremljanje slamnatih podjetij. Preučiti bi morala tudi, kako ukrepe razširiti in z njimi zajeti pranje denarja zunaj finančnega sistema. EESO je hkrati trdno prepričan, da je treba pripraviti nov, realističen in celovit seznam tretjih držav z visokim tveganjem. (tk)

Zeleni prehod ni znanstvena retorika, temve? vprašanje preživetja

Na **konferenci o geopolitiki zelenega dogovora**, ki jo je EESO organiziral skupaj z **mrežo za trajnostnorazvojne rešitve**, je bilo opozorjeno na daljnosežne geopolitične posledice zelenega dogovora, tako za Evropo kot za cel svet. EESO je pripravljen sodelovati v tem procesu in poskrbeti za to, da bo civilna družba prevzela resnično odgovornost za evropski zeleni dogovor.

V skladu s [poročilom o emisijski vrzeli](#), ki je bilo objavljeno oktobra 2021, so se podnebnju škodljive emisije skoraj 30 let po sprejetju Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja močno povečale.

Christa Schweng, predsednica EESO, je ob tem poudarila: „To je razlog, zakaj je zeleni prehod vprašanje preživetja, tako za Evropo kot tudi celotni svet. Organizirana civilna družba ima pri tem lahko ključno vlogo. Ne smemo pozabiti, da je za uspešen zeleni prehod predvsem in najprej potrebna podpora naših državljanov.“

Komisarka za energijo **Kadri Simson** pa je dodala: „Naši odnosi z našimi partnerji se bodo spremenili. Če želimo rešiti podnebno krizo, moramo sodelovati vsi. Nov energetski sistem pa bo vodil k novim odnosom.“

Barbara Pompili, francoska ministrica za ekološki prehod, je dejala, da bosta zeleni dogovor in zeleni prehod korenito spremenila mednarodne odnose. Evropa mora biti čim bolj ambiciozna pri zmanjševanju emisij, varstvu in obnovi biotske raznovrstnosti ter preprečevanju onesnaževanja. Solidarnost je ključna za

uspeh zelenega dogovora in za resnično pravičen prehod. Glavni poudarek bi moral biti na zelenem prehodu energetskega sektorja in EU bi morala s svojimi geopolitičnimi ukrepi pomagati zmanjševati nihanja cen energije. Hkrati bi morala omejiti tveganja, povezana s spodbujanjem in razširjanem uporabe čiste energije. Odprta strateška avtonomija zahteva nove vrednostne verige, njihov razvoj pa morajo spremljati kakovostna delovna mesta na lokalni ravni in prednosti za lokalne skupnosti. (at)

Dialog, ki ga podpira EU, ostaja ključnega pomena za normalizacijo odnosov med Kosovom in Srbijo

Na 51. seji spremljevalnega odbora za Zahodni Balkan sta bila v središču pozornosti reševanje sporov in normalizacija odnosov med Kosovom* in Srbijo. Na seji, ki ji je predsedoval Ionuț Sibian, so bili prisotni pomembni govorniki iz vrst uradnikov EU, strokovnjakov z Zahodnega Balkana in predstavnikov civilne družbe lokalnih skupnosti, ki so se strinjali, da je dialog, ki ga podpira EU, edini način za napredek.

Miroslav Lajčák, posebni predstavnik EU za dialog med Beogradom in Prištino ter druga regionalna vprašanja Zahodnega Balkana, je predstavil dialog, ki ga podpira EU, in s tem povezane izzive, pri čemer je izrazil obžalovanje, da je treba razpravo znova osredotočiti na reševanje konfliktov, ne pa na dokončanje procesa normalizacije.

Marko Prelec iz krizne skupine je izjavil, da celovit sporazum med Kosovom in Srbijo trenutno ni realističen cilj, saj bi vsak tak sporazum vključeval vzajemno priznavanje.

Leon Hartwell iz Centra za evropsko politično analizo (CEPA) je obžaloval zelo majhno politično voljo za izvajanje obstoječih 30 sporazumov med Kosovom in Srbijo, doseženih s posredovanjem EU.

Branislav Staniček iz raziskovalne službe Evropskega parlamenta je poudaril pomen čezatlantskega sodelovanja za uspeh normalizacije dialoga. Udeleženci iz lokalnih organizacij civilne družbe iz Beograda, Prištine in Severne Mitrovice so poudarili pomen ustvarjanja pogojev za premostitev etničnega razkoraka med skupnostmi.

To poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z resolucijo VS OZN 1244 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova. (at)

V podnebnih politikah svežnja „Pripravljeni na 55“ potrebno ravnotežje med pravičnostjo, zmanjšanjem emisij in konkurenčnostjo

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je pozval k vrsti ukrepov, s katerimi bi zagotovili, da bodo vsi vključeni v posvetovanja o predlogih „Pripravljeni na 55“, ki jih je pripravila

Evropska komisija za 55-odstotno zmanjšanje emisij ogljika v EU do leta 2030, in bodo od njih vsi imeli koristi.

„Uresničevanje revidiranih ciljev za leto 2030, kot je predlagano v svežnju ‚Pripravljeni na 55‘, bo neenakomerno vplivalo na regije in skupnosti po vsej Evropi. Zato je izjemno pomembno, da so ustrezni solidarnostni mehanizmi primerno zasnovani in zadostno financirani za socialno pravičen, konkurenčen in zeleni prehod,“ je dejal **Cillian Lohan**, podpredsednik EESO.

EESC's opinions and common conclusions

EESO v svojih mnenjih (skupaj jih je [22](#)), močno podpira ta sveženj, za katerega meni, da je potreben za pospešitev energetskega prehoda in doseganje podnebne nevtralnosti. Vendar pa hkrati poudarja, da morajo politike zagotoviti pravilno ravnotežje med socialno pravičnostjo, zmanjšanjem emisij in konkurenčnostjo.

Skupna priporočila EESO:

- Nekatere sektorje bodo močno prizadeli predlagani ukrepi svežnja, za druge pa bo prehod na okolju prijaznejšo industrijo ustvaril priložnosti. Cilj morajo biti uravnotežene politike, ki nudijo podporo tistim, ki jih bo negativno prizadel podnebni prehod.
- Potrebni so programi za strokovno izpopolnjevanje in preusposabljanje podjetnikov in delavcev, da bi jim omogočili dostop do najnovejših razpoložljivih tehnologij ter digitalnih in trajnostnih znanj in spretnosti.
- Vključevanje civilne družbe je ključno za preglednost, odgovornost in vzpostavitev uravnotežene gospodarske politike po vsej EU, v kateri so usklajeni vsi interesi.
- Socialni partnerji in ustrezne organizacije civilne družbe bodo imeli pomembno vlogo ter jih je treba vključiti v fazo razprave in izvajanja svežnja „Pripravljeni na 55“.

Izjemno pomembno je, da ni nihče zapostavljen, zato morajo biti državljani v središču zelenega prehoda.
(mr)

Načrt EU za okrevanje mora prispevati k pravi? nemu prehodu industrijskih panog EU z intenzivno rabo virov in energije

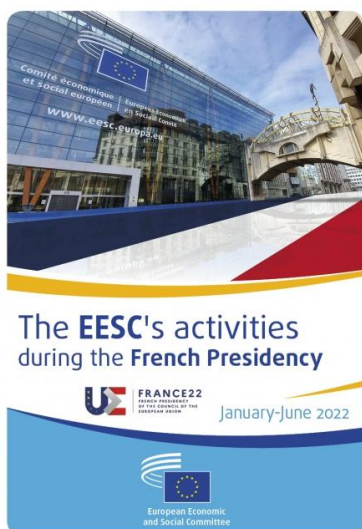
Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je sprejel mnenje na lastno pobudo, v katerem je obravnaval, kako lahko industrijske panoge z intenzivno rabo virov in energije izkoristijo načrt EU za okrevanje pri svojem družbeno sprejemljivem prehodu na razogljičenje in digitalizacijo. EESO poziva Komisijo in druge institucije EU, naj zagotovijo enake konkurenčne pogoje na

enotnem trgu, da bi preprečili neenakomerne prednosti za industrijo zaradi različnih pristopov posameznih držav članic.

Industrijsko proizvodnjo v Evropi je močno prizadela pandemija. Evropska podjetja v sektorjih z visoko porabo virov in energije so bila že pred krizo v negotovem položaju, sedaj pa se soočajo z novo, nepričakovano krizo. Hkrati se morajo podjetja v teh sektorjih nujno prilagoditi ciljem evropske politike v zvezi s podnebnimi spremembami in izvajanjem evropskega zelenega dogovora.

„Industrijski prehod ne bo dosežen brez energetskega prehoda. Raziskave in inovacije ter ustrezno izvajanje načrtov EU za okrevanje so nujni za pravični prehod v skladu s ciljem ogljicne nevtralnosti. Zato bo ključna razpoložljivost zadostnih, cenovno dostopnih nizkoogljicnih virov energije, ki omogočajo nizkoogljicno industrijsko proizvodnjo,“ je dejal poročevalec **Andrés Barceló Delgado**.

„Ključno je omogočiti pravični prehod industrijskih panog z intenzivno rabo virov in energije. Mehanizem EU za okrevanje ter z njim povezani nacionalni načrti za okrevanje in odpornost morajo voditi v ustvarjanje in ohranitev kakovostnih delovnih mest, vključevati morajo socialne partnerje ter s preusposabljanjem in izpopolnjevanjem podpreti prehode na trgu dela,“ je povedal soporočevalec **Enrico Gibellieri**. (ks)

Dejavnosti EESO med francoskim predsedovanjem Evropski uniji

Evropsko predsedovanje Svetu Evropske unije se začinja v odločilnem trenutku, ko se Evropska unija sooča s številnimi zdravstvenimi, socialnimi, gospodarskimi in okoljskimi izzivi.

Ena glavnih prednostnih nalog francoskega predsedstva je doseči bolj suvereno Evropo na področju migracijske, obrambne in sosedske politike. Druga pomembna cilja sta oblikovanje novega evropskega modela, ki bo združeval gospodarsko, okoljsko in socialno razsežnost, ter krepitev našega občutka pripadnosti, ki je jedro evropskega projekta in glavni izziv Konference o prihodnosti Evrope. Francija namerava med predsedovanjem Svetu Evropske unije posebno pozornost nameniti tudi glasu mladih, ki so v letu 2022 – evropskem letu mladih – postavljeni v

ospredje.

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je odločen, da bo tesno sodeloval s francoskim predsedstvom in poskrbel, da se bo slišal glas evropskih organizacij civilne družbe. Veseli se sodelovanja z njim pri uresničevanju močne Evropske unije, ki je blizu svojim državljanom. V tej brošuri so predstavljene glavne dejavnosti in pobude, s katerimi bo EESO podpiral prizadevanja sedanjega predsedstva.

Brošura je na voljo v EN, FR in DE na [spletišču EESO](#). Natisnjen izvod lahko naročite po elektronski pošti: vipcese@eesc.europa.eu. (af)

NOVICE SKUPIN

Nova vizija za prihodnost Evrope

Pripravila skupina delodajalcev v EESO

Prihodnost Evrope je tesno povezana s prihodnostjo njene industrije: za uresničitev velikih ambicij so potrebna močna in inovativna podjetja, ki bodo imela sredstva za izpolnitev zahtev

digitalnega in zelenega prehoda ter bodo hkrati spodbujala konkurenčnost EU.

Skupina delodajalcev je zato v okviru potekajoče Konference o prihodnosti Evrope organizirala svoj vodilni dogodek, na katerem so o teh temah razpravljali direktorji inovativnih podjetij, člani EESO in predstavniki evropskih poslovnih združenj, pridružil pa se jim je tudi častni predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy. Na podlagi govorov glavnih govornikov, okrogle mize, komentarjev in vprašanj občinstva je bilo mogoče oblikovati naslednje sklepe:

- 1. Evropskemu projektu je treba ponovno vliti upanje in optimizem:** Ker pandemija še vedno traja, je napredek mogoče doseči le, če se receptu za uspeh doda podjetniška miselnost.
- 2. Konkurenčnejša Evropa - povečanje blaginje za sedanje in prihodnje generacije:** Konferenca o prihodnosti Evrope bi morala vsa svoja prizadevanja usmeriti v doseganje oprijemljivih rezultatov pri obnovi gospodarstva po pandemiji COVID-19 in zagotavljanje, da bo Evropa postala najprivlačnejši kraj za ustanovitev, vodenje in rast podjetij.
- 3. Optimalna uporaba veljavnega pravnega okvira:** EU bi morala v celoti izkoristiti obstoječi institucionalni okvir, saj lahko veliko svojih ciljev doseže brez spreminjanja Pogodb.
- 4. Odprava razdrobljenosti - medsektorska partnerstva za omogočanje inovacij in rasti:** V zelo nestabilnem svetu je sposobnost povezovanja med različnimi področji delovanja, da bi ustvarili zelo

prilagodljive mreže na lokalni in svetovni ravni prek digitalnih ekosistemov, bistveni element za omogočanje inovacij in rasti ter spodbujanje modela trajnostne rasti za Evropo.

5. Sodelovanje med vladami in podjetji za uspeh pri dvojnem prehodu: Za pospešitev zelenega in digitalnega prehoda je treba različne pobude združiti v eno usklajeno politiko.

6. Novi trajnostni poslovni modeli: Prihodnost Evrope je tesno povezana s prihodnostjo njene industrije, za uresničitev velikih ambicij pa so potrebna močna in inovativna podjetja. Prihodnost podjetij je odvisna od njihove sposobnosti, da se prilagodijo in preoblikujejo s pomočjo novih, bolj trajnostnih poslovnih modelov.

7. Nadarjenost, izobraževanje ter znanja in spretnosti, primerni za prihodnost: Pomen znanj in spretnosti ter izobraževanja je temeljna skupna odgovornost, pri čemer so potrebne inovacije v celotnem ekosistemu, saj so te ključnega pomena za konkurenčnost Evrope in njen uspeh pri digitalnem in zelenem prehodu. Več informacij o dogodku in sodelovanju skupine delodajalcev EESO na Konferenci o prihodnosti Evrope najdete na spletnih straneh:

Celotno poročilo: <https://europa.eu/!76xuy6>

Video posnetek dogodka: <https://www.youtube.com/watch?v=xd9AWe1W3nE&t=1s>

Manifest „EU, ki bo zmožna ukrepanja“: <https://europa.eu/!qRGjVK>

Spletišče dogodka s podrobnimi informacijami: <https://europa.eu/!Qxx7C9> (dv/kr)

Konec zastoja pri patentih za cepivo proti COVID-19

Pripravila skupina delojemalcev v EESO

Takoj ko so se Evropejci vrnili z novoletnih počitnic, je celino preplaval nov val okužb s COVID-19: nova različica omikron je eksponentno povečala število okužb po vsem svetu. Vendar je zaradi zvišanja imunosti in predhodnih cepljenj ter naravnega razvoja virusa v smeri manj smrtonosnih in agresivnih različic izjemno velik delež primerov manj hudih simptomov bolezni, hospitalizacij in smrti.

Kljub vsemu so naši zdravstveni sistemi ponovno preobremenjeni. Stopnje precepljenosti so v bogatih državah na splošno zelo visoke, za razliko od številnih delov sveta, v katerih so tudi zdravstveni sistemi slabše pripravljene. Pandemija še naprej terja življenja po vsem svetu, posebej hudo je prizadela države v razvoju, virus pa na teh območjih še vedno zaskrbljujoče hitro mutira. Včasih se razvije v milejše različice, kot je omikron, a ne vedno.

Da bi to pandemijo končno premagali, je treba okrepiti prizadevanja na področju cepiv. Cepiva so bila razvita zaradi izjemnega napredka na področju znanosti in medicine ter milijard javnih naložb, zato morajo ostati

javna dobrina, njihovo uvajanje pa pod nadzorom demokratičnih institucij. V okviru sporazuma TRIPS pri Svetovni trgovinski organizaciji (STO) je treba začasno opustiti patente za cepiva proti COVID-19 ter širše zdravstvene izdelke in tehnologije. Oprostitev obveznosti iz sporazuma TRIPS sta Indija in Južna Afrika predlagali pred letom dni, da pravice intelektualne lastnine med to pandemijo ne bi ovirale nujnega, univerzalnega in cenovno ugodnega dostopa do povezanih zdravstvenih proizvodov, vključno s cepivi, potrebnimi za boj proti COVID-19, ter njihovega razvoja. Več kot 100 držav podpira oprostitev obveznosti v STO, vendar je Evropska unija med članicami STO, ki še niso podprle predlagane oprostitve pravic intelektualne lastnine v zvezi s COVID-19 v okviru sporazuma TRIPS, tudi za cepiva proti COVID-19.

Brez takojšnjega dogovora o opustitvi bi lahko nekaj večjih farmacevtskih podjetij drugim proizvajalcem preprečilo proizvodnjo cepiv proti COVID-19, kar bi oviralo prizadevanja EU za povečanje proizvodnje cepiv doma in v državah v razvoju po vsem svetu. Nadaljevanje pandemije bo ogrozilo tudi okrevanje gospodarstva EU in svetovnega gospodarstva. Novi val v božičnem času je pokazal, da se lahko pandemija konča z endemijo, vendar je pot še dolga in lahko traja še veliko dlje in zahteva še več življenj po vsem svetu, če velik del prebivalstva še vedno nima dostopa do cepiv. (prp)

Študija EESO: premalo možnosti za prostovoljstvo

Pripravila skupina Raznolikost Evrope v EESO

Nedavna študija EESO [Novi trendi pri razvoju prostovoljstva v Evropski uniji](#) kaže, da želijo ljudje v vseh državah članicah EU delovati kot prostovoljci. Čeprav je več kot dovolj zanimanja za prostovoljstvo, pa je stopnja prostovoljstva v državah članicah različno visoka, kar je moč pripisati zlasti različni prostovoljski tradiciji in infrastrukturi.

Študija je tudi razkrila dva vseevropska trenda v prostovoljski dejavnosti: vse večji prispevek novih akterjev k zburjanju zanimanja za prostovoljstvo in povezovanju interesentov s tistimi, ki prostovoljce iščejo, ter naraščajoče spontano prostovoljstvo zaradi novih tehnologij in družbenih medijev.

V študiji se zato priporočajo naložbe v razvoj vključevanja tretjih strani in odpravljanje ovir spontanemu, individualnemu prostovoljstvu. Poleg tega bi bilo treba prostovoljskim organizacijam pomagati pri izboljšanju prilagajanja prostovoljskih aktivnosti željam potencialnih prostovoljcev.

EESO je študijo naročil na prošnjo [skupine Raznolikost Evrope](#), katere člani so dnevno v tesnem stiku s prostovoljci ter imajo ključno vlogo pri organiziranju in vzdrževanju prostovoljske angažiranosti.

Študija je bila objavljena decembra v povezavi z mednarodnim dnevom prostovoljcev in predstavljena na spletnem dogodku, ki ga je organizirala skupina Raznolikost Evrope. Dogodek za medije je vodila **Kinga Joó**, podpredsednica skupine Raznolikost Evrope, otvoritveni govornik je bil **Séamus Boland**, predsednik skupine Raznolikost Evrope, študijo pa sta predstavila **dr. Lucas Meijs**, glavni avtor študije, in **Krzysztof Pater**, poročevalec nedavnega mnenja EESO [Prostovoljci – državljani, gradijo prihodnost Evrope](#).

Več informacij o [študiji](#), [mnenju EESO](#) in [predstavitvi študije](#) je na voljo na spletni strani EESO.

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

99 dijakov skupaj v boju proti lažnim novicam

V prihodnjih mesecih se bodo dijaki iz vse Evrope pripravili na skupni razmislek o tem, kako bi se lahko v Evropi borili proti dezinformacijam. Marca bodo izbrali najbolj priljubljene zamisli in jih predstavili voditeljem EU.

„Resnica o lažeh – mladi proti dezinformacijam“ je naslov 13. najvidnejšega dogodka EESO za mlade Vaša Evropa, vaš glas! (YEYS)

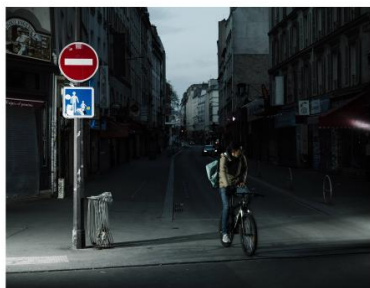
K dogodku [YEYS 2022](#) se je prijavilo 561 srednjih šol iz 27 držav članic EU in petih držav kandidatk (Albanije, Črne gore, Severne Makedonije, Srbije in Turčije). Rok za prijavo je potekel 2. decembra 2021. Sodelujoče šole (po ena iz vsake države) so bile izžrebane 9. decembra 2021. [Seznam sodelujočih šol](#) je na voljo na spletu.

Razprave bodo potekale na daljavo 31. marca in 1. aprila 2022. EESO se že pripravlja za sprejem 99 dijakov in njihovih nadzornih učiteljev.

Člani EESO bodo v vlogi mentorjev od srede januarja 2022 naprej obiskali izbrane šole in dijakom pomagali pri pripravi na glavne seje.

Namen dogodka je ozaveščanje o nevarnostih dezinformacij in spodbujanje mladih, da postanejo dejavnejši v boju proti lažnim novicam.

Dogodek YEYS 2022 je bil označen za enega glavnih dogodkov v evropskem letu mladih 2022. (ck)

EES COWBOYS MODERNES

Dostavljalci na kolesih kot kavboji našega ?asa – fotografska razstava

EESO gosti virtualno razstavo fotografij francoskega fotografa Frédéric Stucina, ki je dostavljalce hrane prikazal kot posebnost današnjega mestnega utripa in primer nove oblike zaposlitve, ki je v evropskih predpisih o zdravju in varnosti delavcev pogosto spregledana.

Razstavljen je sklop 20 fotografij, ki upodabljajo dostavljavce podjetij Uber Eats, Deliveroo in drugih podobnih platform.

„Dan in noč drvijo skozi mesto na kolesih in motorjih. Ti dostavljavci so kot legendarni jezdec, ki so v Ameriki raznašali pošto za Pony Express“, je dejal **Frédéric Stucin**.

Fotografije prikazujejo tudi težke pogoje, v katerih delajo dostavljavci: na delu so v vseh vremenskih razmerah, čakati morajo pred restavracijami ter sami plačevati stroške prevoza in globe, soočajo se z neosebni platformami in težavnimi strankami ter nase prevzemajo tveganje nesreč.

Platforme, za katere delajo, poudarjajo prožnost in možnost samostojnega določanja delovnega časa, vendar marsikateremu od teh delavcem odrekajo številne temeljne delavske pravice. Nekaj napredka je sicer bilo doseženega, tako da platforme zdaj nudijo nekoliko boljše pogoje, sami delavci pa postopoma vzpostavljajo nekatere mehanizme medsebojne podpore.

„S temi fotografijami sem se želel pokloniti srčnim ljudem, ki si zaslužijo naše spoštovanje“, pravi **Stucin**.

Fotografije osvetljujejo vprašanja, ki se dotikajo te vse večje skupine delavcev z netipičnimi oblikami zaposlitve, in se navezujejo na [mnenje EESO o socialnem dialogu kot načinu za spodbujanje zdravja in varnosti pri delu](#), ki bo obravnavano na januarskem plenarnem zasedanju.

Razstava, ki je organizirana v sodelovanju s francoskim predsedstvom Sveta EU, bo na voljo za ogled **od 15. januarja do 15. februarja** 2022. Oglejte si jo [TUKAJ](#). (ck)

Uredniški odbor

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Avtorji prispevkov

Amalia Tsoumani (at)
Chrysanthi Kokkini (ck)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katharina Radler (kr)
Katerina Serifi (ks)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Splošna koordinacija

Agata Berdys (ab)
Katerina Serifi (ks)

Technical support

Bernhard Knoblach (bk)

Naslov

Evropski ekonomsko-socialni odbor
Stavba Jacques Delors, Rue Belliard/
Belliardstraat 99, 1040 Bruxelles/Brussel,
Belgique/België
Tel. +32 2 5469476
E-naslov: eescinfo@eesc.europa.eu

EESO info izide devetkrat letno ob plenarnih zasedanjih Odbora. Na voljo je v 23 jezikih.
EESO info ni uradno poročilo o delu EESO. Ti dokumenti so objavljeni v Uradnem listu Evropske unije in drugih publikacijah Odbora.
Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira (EESO info) in pod pogojem, da se povezava pošlje uredniku.).

01/2022